

Số: 02 /2025/QĐST-VDS
Ngày 06 - 8 - 2025

QUYẾT ĐỊNH
GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người là đã chết
TOÀ ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1, TỈNH QUẢNG TRỊ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Quang Minh
- Thư ký phiên họp: ông Hoàng Ngọc Nhân - Thư ký Tòa án
- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 1 – Quảng Trị tham gia phiên họp: Ông Hoàng Việt Hà - Kiểm sát viên.

Trong ngày 06 tháng 8 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 1 – Quảng Trị mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 22/2025/TLST - VDS ngày 07 tháng 02 năm 2025, về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người đã chết”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01A/2025/QĐMPH-VDS ngày 01 tháng 7 năm 2025 và Quyết định hoãn phiên họp số 22/2025/QĐST-VDS ngày 17 tháng 7 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: bà Đinh Thị Thu L, sinh năm 1962; Nơi cư trú: Tổ dân phố B, P, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình, nay là phường Đ, tỉnh Quảng Trị; Có mặt.

- Người bị yêu cầu: ông Phan Văn P, sinh năm 1957; Địa chỉ cư trú trước khi biệt tích: Tổ dân phố B, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình, nay là phường Đ, tỉnh Quảng Trị.

- Người làm chứng: bà Trần Thu Yến N, sinh năm 1997; Nơi cư trú: Số B đường H, phường Đ, tỉnh Quảng Trị; Có mặt.

Những người tham gia tố tụng khác: Không.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 05/02/2025 và lời khai của đương sự trong quá trình giải quyết vụ việc, người yêu cầu bà Đinh Thị Thu L trình bày: Bà L và ông Phan Văn P kết hôn với nhau trên cơ sở tự nguyện từ năm 1985 và có đăng ký kết hôn tại UBND phường Đ, thị xã Đ, tỉnh Quảng Bình (nay là phường Đ, tỉnh Quảng Trị). Quá trình chung sống, vợ chồng có 02 con chung gồm: Phan Quốc K, sinh năm 1986 mất năm 1991 và Phan Trung D, sinh năm 1990 mất năm 1999 (đều đã chết). Đến năm 1992 ông P đã bỏ nhà đi, không thông báo với gia đình và bạn bè nên không ai biết ông đi đâu, làm gì. Gia đình và bạn bè đã tìm

kiếm ông P ở nhiều nơi, bằng nhiều biện pháp nhưng vẫn không có tin tức gì. Bản thân ông P cũng không liên lạc gì với gia đình và bạn bè.

Ngày 11/4/2006, ông Phan Khánh T (là bố đẻ ông P) chết, ngày 05/4/2015 bà Trần Thị Đ (mẹ đẻ ông P) chết, bà L và gia đình đã thông báo tin buồn trên các phương tiện thông tin đại chúng mong ông P về chịu tang bố mẹ nhưng cả hai lần đều không có tin tức gì của ông P.

Đến thời điểm hiện tại, những người thuộc hàng thừa kế thứ nhất của ông P chỉ còn mỗi bà L, những người thân thích khác đã đi khỏi nơi cư trú không còn liên lạc được.

Theo Đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông P mất tích của bà L, ngày 22/12/2021, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới đã ban hành Quyết định giải quyết việc dân sự số 19/QĐST-VDS, theo đó tuyên bố ông Phan Văn P mất tích từ năm 1992. Từ khi Tòa án tuyên bố ông P mất tích đến nay, bà L và gia đình vẫn tiếp tục tìm kiếm nhiều nơi, nhưng không có kết quả nên bà L làm Đơn yêu cầu tuyên bố ông Phan Văn P là đã chết từ năm 1992.

Lời khai của Người làm chứng là bà Trần Thu Yến N trong quá trình giải quyết vụ việc và tại phiên họp thể hiện, bà là con riêng của bà L với ông Trần Đại T1. Từ khi sinh ra, lớn lên và biết được mọi việc trong gia đình, bà N sống với bà Đinh Thị Thu L tại số A Ngõ B đường H, Đ, Quảng Bình. Đến năm 2023, bà N đi lấy chồng và cư trú với gia đình chồng nhưng vẫn thường xuyên qua lại để chăm sóc bà L. Quá trình từ đó đến nay, bà chưa từng gặp ông Phan Văn P, chỉ nghe bà L nói lại là ông P đã bỏ đi khỏi địa phương từ năm 1992 không có tin tức gì. Bà L đã nhiều lần tìm kiếm thông tin ông P thông qua bạn bè và những người thân của ông P nhưng đều không có kết quả.

Quá trình giải quyết vụ việc, Tòa án đã ban hành Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố chết trên Đài tiếng nói Việt Nam trong ba ngày liên tiếp vào lúc 22 giờ 15 phút đến 22 giờ 20 phút ngày 06/3/2025, vào lúc 10 giờ 15 phút đến 10 giờ 20 phút các ngày 07/3/2025 và ngày 08/3/2025; trên B trong ba số liên tiếp gồm số 21, 22 ngày 12/3/2025, 14/3/2025 và số 23 ngày 19/3/2025 và trên B1 từ ngày 07/3/2025 đến nay. Tính từ thời điểm đăng tin đầu tiên đến nay là hơn 04 tháng nhưng vẫn không có tin tức gì về ông P.

Tại phiên họp, bà L vẫn giữ nguyên phần trình bày như trên và yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phan Văn P là đã chết từ năm 1992.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 1 – Quảng Trị phát biểu ý kiến: Theo trình bày của Người yêu cầu và Quyết định tuyên bố một người mất tích số 19/QĐST-VDS ngày 22/12/2021 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới thể hiện, ông Phan Văn P bỏ nhà đi từ năm 1992; tính đến nay đã quá 03 năm kể từ ngày quyết định tuyên bố ông P mất tích đã có hiệu lực pháp luật nhưng vẫn không có tin tức xác thực là còn sống. Do vậy, đề nghị Tòa án căn cứ vào điểm a khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự; các Điều 391, 392, 393 Bộ luật Tố tụng dân sự chấp nhận yêu cầu của bà Đinh Thị Thu L tuyên bố ông Phan Văn P là đã chết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 1 – Quảng Trị nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Người bị yêu cầu là ông Phan Văn P có đăng ký hộ khẩu thường trú và nơi cư trú cuối cùng tại Tổ dân phố B, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình, nay là phường Đ, tỉnh Quảng Trị nên theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, việc tuyên bố ông Phan Văn P là đã chết thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, nay là Tòa án nhân dân Khu vực 1 – Quảng Trị.

[2] Về quyền yêu cầu: Bà Đinh Thị Thu L và ông Phan Văn P kết hôn và có làm thủ tục đăng ký kết hôn tại UBND có thẩm quyền nên đây là quan hệ hôn nhân hợp pháp. Vì vậy, việc bà Đinh Thị Thu L làm đơn yêu cầu tuyên bố ông Phan Văn P đã chết là phù hợp với quy định tại Điều 391 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Về nội dung: Ngày 22/12/2021 Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới đã ban hành Quyết định số 01/QĐST-VDS tuyên bố ông Phan Văn P mất tích và Quyết định này có hiệu lực pháp luật kể từ ngày 02/01/2022. Tính đến nay là đã sau 03 năm kể từ ngày Quyết định tuyên bố mất tích của Tòa án đối với ông P có hiệu lực pháp luật mà vẫn không có tin tức xác thực là ông P còn sống; bà L đã áp dụng đầy đủ các biện pháp thông báo tìm kiếm theo quy định pháp luật. Do đó, việc bà L yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phan Văn P đã chết là có căn cứ, phù hợp với các quy định tại điểm a khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự; Điều 391 Bộ luật Tố tụng dân sự nên được chấp nhận.

Về thời điểm chết, quá trình giải quyết vụ việc không có căn cứ xác định ông Phan Văn P biệt tích vào thời điểm ngày, tháng cụ thể nào trong năm 1992. Vì vậy, căn cứ quy định tại điểm d khoản 1 điều 71 của Bộ luật Dân sự, xác định ngày chết của ông Phan Văn P là ngày đầu tiên kế tiếp của ngày kết thúc thời hạn biệt tích 5 năm liền, tức là vào ngày 02/01/1998.

[4] Về lệ phí và chi phí tố tụng: Tính đến thời điểm yêu cầu bà Đinh Thị Thu L đã trên 60 tuổi và bà L có Đơn xin miễn án phí nên miễn toàn bộ lệ phí việc dân sự sơ thẩm cho bà Đinh Thị Thu L.

Về chi phí tố tụng: bà Đinh Thị Thu L đã nộp đủ nên không xem xét lại.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

1- Về điều luật áp dụng: Áp dụng điểm a khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự; căn cứ khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 150, 179, 361, 367, 370, 371, 372, 393 Bộ luật Tố tụng dân sự; Áp dụng Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội về án phí, lệ phí Tòa án.

2- Về nội dung: Tuyên bố ông Phan Văn P, sinh năm 1957; Địa chỉ cư trú trước khi biệt tích: Tổ dân phố B, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình, nay

là phường Đ, tỉnh Quảng Trị là đã chết. Ngày chết của ông Phan Văn P được xác định là ngày 02/01/1998.

Khi quyết định của Tòa án tuyên bố ông Phan Văn P là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của ông Phan Văn P được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của ông Phan Văn P được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của ông Phan Văn P được giải quyết theo quy định của pháp luật thừa kế (nếu có).

3- Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm và chi phí tố tụng: bà Đinh Thị Thu L được miễn toàn bộ lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định pháp luật. Về chi phí tố tụng, bà Đinh Thị Thu L đã nộp đủ toàn bộ chi phí tố tụng nên không xem xét lại.

4- Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày công bố quyết định (ngày 06/8/2025).

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Trị;
- VKSND KV1
- Đường sự;
- Lưu AV; HSVDS.

THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Lê Quang Minh